

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

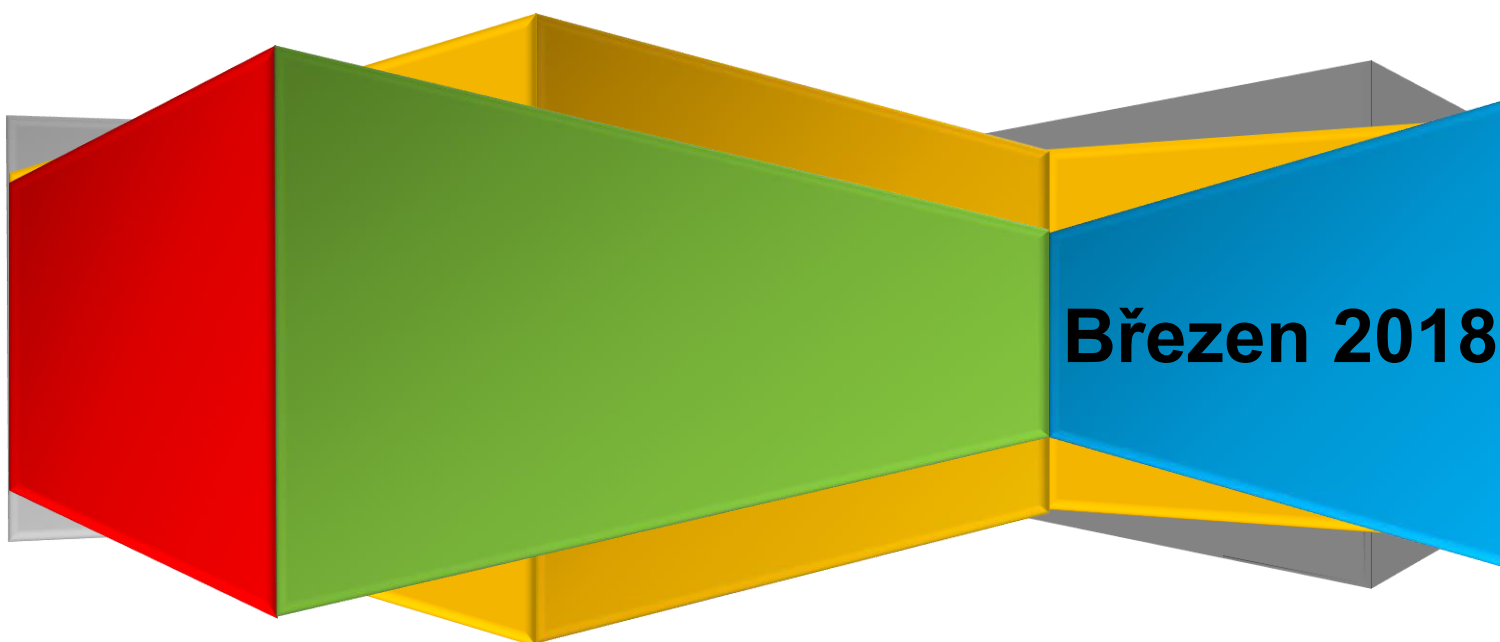
Realizováno v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu
CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605.

Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory v Lanškrouně

Závěrečná zpráva z výzkumného screeningu

Zpracovala: Mgr. Zuzana Korecká

Text neprošel jazykovou úpravou

Obsah:

Seznam zkratk.....	2
Cíle výzkumného screeningu.....	3
Metodologie screeningu	3
Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování	3
Základní terminologie	4
Agentura pro sociální začleňování	4
Sociální vyloučení	5
Deskripce sociálního vyloučení v Lanškrouně	6
Bydlení a sociální vyloučení v Lanškrouně	8
Zaměstnanost	11
Bezpečnost	14
Sociální služby	17
Zadluženost.....	19
Shrnutí	21
Zdroje.....	22
Checklisty k oblasti sociální služby	23

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování, Úřad vlády ČR

APZ – Aktivní politika zaměstnanosti Úřadu práce

HN – Dávky hmotné nouze

KoP ÚP – Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR

MěÚ – Městský úřad

MP – Městská policie

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MV – Ministerstvo vnitra

NNO – Nestátní nezisková organizace

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

OP Z – Operační program zaměstnanost

ORP – Obce s rozšířenou působností

OSPOD – Orgán sociálně právní ochrany dětí

SÚPM – Společensky účelné pracovní místo (nástroj APZ)

SVL – Sociálně vyloučená lokalita

VPP – Veřejně prospěšné práce (nástroj APZ)

Cíle výzkumného screeningu

Následující zpráva předkládá výsledky screeningu realizovaného Agenturou pro sociální začleňování (ASZ), která je jedním z odborů Úřadu vlády ČR, v období leden až únor 2018. Vstupní screening má posloužit jako základní informační materiál pro efektivní spolupráci ASZ s městem Lanškroun v rámci možné další spolupráce s Agenturou v režimu tzv. koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách. Analýza je zároveň výchozím materiálem pro další analytickou práci ASZ a pro evaluaci výsledků její činnosti.

Metodologie screeningu

Vstupní screening vychází především z analýzy tzv. **jádrových ukazatelů**¹ sociálního vyloučení, které udávají rozsah sociálního vyloučení. Agentura v tomto směru pracuje s indikátory v oblasti **bydlení, zaměstnanosti a zadluženosti**. Jádrové indikátory jsou komparovatelné v čase a mohou tak sofistikovaně ilustrovat intervenci Agentury pro sociální začleňování v dané lokalitě v rámci realizované spolupráce. V rámci této analýzy byly zpracovány i tzv. **checklisty sociálního bydlení, zaměstnanosti, zadluženosti, sociální práce, bezpečnosti, zdraví a komunitní práce**, které doplňují jádrové indikátory o informace o místních kapacitách pro sociální začleňování a nastavení místních politik.

Výzkum využil ve své metodologii kombinaci **kvalitativních a kvantitativních metod**, kdy jsou analyzována sebraná kvantitativní (povětšinou číselné údaje) a kvalitativní data (např. rozhovory) společně. Použita byla i metoda tzv. **desk research**, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v analýze dat získaných od institucionálních aktérů obce.

Tabulka č. 1: Seznam realizovaných rozhovorů screeningu

Respondenti	Počet rozhovorů
Odbor sociálních věcí	2 polostrukturované rozhovory
Zástupci neziskových organizací	2 polostrukturované skupinové rozhovory 3 polostrukturované rozhovory
Zástupce městského bytového podniku	1 telefonický rozhovor

Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování

Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování **zásady validity a reliability dat**. Validity (platnosti) dat je v ASZ dosahováno longitudinálním šetřením na místě, pečlivým výběrem (rekrutací) respondentů, užitím vhodných nástrojů výzkumu (scénáře rozhovoru, karty checklistů a indikátorů sociálního vyloučení, příp. výzkumnického deníku) i za pomoci přímých citací.

Pro zajištění validity dat výzkumníci v ASZ při své práci využívají tzv. **metodu triangulace zdrojů**, kdy závěry z terénního šetření vycházejí z kombinace minimálně 3 zdrojů zjištění

¹ Jádrové ukazatele jsou indikátory, které ASZ sleduje ve všech kontextech problematiky sociálního vyloučení.

informací. Práce výzkumníků ASZ je dále založena i na triangulaci výzkumných metod. Mezi standardní použité metody v ASZ tak patří zúčastněné/nezúčastněné pozorování, polostrukturované rozhovory, sekundární analýza získaných dat včetně statistických dat (deskresearch), skupinové rozhovory (FG), případně dotazníkové šetření. Výzkumníci využívají i tzv. triangulaci zjištění v časové ose, tj. ověřují získaná data v rozličných etapách výzkumu.

Reliability (spolehlivosti) dat dosahují výzkumníci v ASZ standardizovaným postupem analýzy dat od jasně stanovených oblastí dotazování (scénáře rozhovorů), vyhotovením přepisů rozhovorů až po kódování sebraných dat (tzv. clustering). Při kódování výzkumníci ASZ redukují velké množství získaných dat do menších počtů analytických jednotek (clusterů) na základě souvislostí (podobnosti či odlišnosti).

Se sběrem a s analýzou dat končí výzkumníci v ASZ v momentě tzv. **nasycení** (saturace) dat. Nasycením se chápe jev, kdy již nepřicházejí nové informace či poznatky z terénu, naopak se objevují stále stejné vzorce a kategorie.

Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i **Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování**, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu. Ve zprávách o výsledcích výzkumníci v ASZ jasně rozlišují mezi poznatky zjištěnými od respondentů, svou interpretací těchto poznatků a jakýmkoliv doporučeními na nich založenými. Použití tohoto kodexu mj. znamená, že v šetření není narušeno soukromí a důstojnost respondentů, respondenti byli vždy informováni o smyslu výzkumu a v případě nahrávání požádáni o jeho svolení. Samozřejmostí je i zaručená anonymita dotazovaných respondentů.

Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování je jedním z odborů Sekce pro lidská práva při Úřadu vlády ČR a spadá do gesce ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Agentura funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcím, které řeší problematiku sociálního vyloučení.

Agentura pro sociální začleňování

- pomáhá obcím a městům při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy.
- propojuje přitom místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, Úřad práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly.
- spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) je nástrojem pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování. V rámci tohoto přístupu mohou obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. Podmínkou čerpání je

vypracování strategického plánu sociálního začleňování, který obcím a městům Agentura pomáhá zpracovat.

Sociální vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme **proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace**. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

Deskripce sociálního vyloučení v Lanškrouně

Stanovení jasných kritérií pro kvantifikaci sociálně vyloučených osob je velmi obtížné. Přibližnou velikost cílové skupiny lze odhadnout na základě několika relevantních ukazatelů, jež odkazují k ohrožení různými rizikovými faktory. Přehled těchto faktorů je uveden níže a podrobněji se jim věnují jednotlivé kapitoly této zprávy.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

- V hmotné nouzi se v Lanškrouně nachází 23 osob a jejich rodin
- Nezaměstnanost delší než 12 měsíců se v Lanškrouně týká 23 uchazečů o zaměstnání a jejich rodin. (Nezaměstnanost delší než 5 let se týká 9 uchazečů o zaměstnání a jejich rodin)
- V exekuci je 525 osob, což představuje 6,13 % z celkového počtu obyvatel Lanškrouna starších 15 let, nezaměstnaných osob s exekucí je 26
- Počet lidí bez domova/bez přístřeší se dle odhadů pracovníka sociálního odboru a pracovníka organizace zajišťující terénní programy pohybuje okolo 15 – 20 osob

Obrázek č. 1: Přehled osob ohrožených sociálním vyloučením

Počet osob v exekuci	525	nižší míra ohrožení vyšší míra ohrožení
Počet osob v evidenci uchazečů o zaměstnání	138	
Počet osob v evidenci uchazečů o zaměstnání déle než 1 rok	23	
Počet osob v hmotné nouzi	23	
Počet osob bez domova	15-20	

Následující část textu je zaměřena na identifikaci sociálního vyloučení v Lanškrouně z územního hlediska. V této souvislosti se hovoří o tzv. sociálně vyloučených lokalitách (SVL), ve smyslu geograficky oddělených a jasně ohraničených lokalit, což není v současné době v případě města Lanškroun adekvátní. V Lanškrouně se s geografickou segregací sociálně slabých obyvatel prakticky nelze setkat. Ke zvýšené koncentraci sociálně slabých na některých adresách sice dochází, nicméně ne v takové míře, aby bylo možné hovořit o SVL, a zaznamenat jevy, které její existenci obvykle provázejí.

Podle Interaktivní mapy sociálně vyloučených lokalit, známé jako Gabalova mapa, byla v Lanškrouně identifikována jedna lokalita vykazující znaky sociálního vyloučení. Jednalo se o třípatrový dům v soukromém vlastnictví nedaleko centra města. Majitel ubytovával nájemníky na základě nájemních smluv. Převážná část nájemného byla hrazena z doplatků na bydlení. Odhad počtu sociálně vyloučených dle Gabalovy mapy činil 26 – 50 osob. Aktéři hovořili o 3 - 4 romských rodinách, se kterými spolupracovali v rámci poskytování sociálních služeb. Všichni se shodovali na tom, že majitele lze označit jako obchodníka s chudobou.

Podmínky k bydlení nebyly optimální, v domě byl například zaznamenán výskyt štěnic. Na podzim roku 2017 objekt změnil majitele. Velká část obyvatel se z domu odstěhovala. Tamější romské rodiny podle aktérů již nebydlí v Lanškrouně, většina z nich odešla za příbuznými do jiných lokalit Pardubického kraje. S příchodem nového vlastníka a s tím spojenou změnou složení obyvatel došlo podle aktérů k tomu, že popsanou lokalitu v současné době není možné označovat jako sociálně vyloučenou.

Již v úvodních rozhovorech a následně i v průběhu šetření se ze strany aktérů opakovalo tvrzení, že v Lanškrouně sociálně vyloučené lokality nejsou. Z analýzy výpovědí aktérů však vyplynulo, že v některých obcích spadajících pod správní obvod ORP Lanškroun se nacházejí objekty s vyšší koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. Rodinám s dětmi, respektive dětem, z těchto míst zajišťuje poskytování sociálně-právní ochrany OSPOD patřící pod Sociální odbor MěÚ v Lanškrouně. Sociální služby tam poskytují neziskové organizace, jež se snaží svou působnost na Lanškrounsku rozdělit tak, aby se jejich služby nepřekrývaly a satureovaly tak potřeby co největšího počtu klientů. Aktéry byly identifikovány lokality v Cotkylti a v osadě Květná (část obce Luková). Tyto lokality byly uvedeny rovněž v dokumentu „Konceptce prevence kriminality Pardubického kraje na období 2017 až 2021“ z roku 2016.

V obou lokalitách se vyskytují domy, kde žije větší počet Romů. Odhad počtu obyvatel bytového domu v Cotkylti se pohybuje okolo 30 osob, počet obyvatel objektu v Květné je odhadován na 35 – 45 osob. Vnímání „problémovosti“ lokalit pravděpodobně úzce souvisí s etnicitou tamních obyvatel. Podle vyjádření aktérů je situace na obou místech stabilizovaná. Otázkou je, jestli ztotožňování pojmů jako „problémový“ a „romský“ neposiluje stereotypy a nebrání účinnější integraci menšin nebo sociálně znevýhodněných obyvatel do společnosti (např. ve vzdělávání).

Bydlení a sociální vyloučení v Lanškrouně

Podle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (SLDB 2011) tvořilo bytový fond města Lanškroun 4 340 bytů. Na rodinné domy připadalo bytů 1 850, v bytových domech to bylo 2 417 bytů, zbývajících 73 bytů bylo v tzv. ostatních budovách. Z hlediska vlastnické struktury největší podíl představovaly byty v osobním vlastnictví, dále to byly byty ve vlastním domě, následovaly byty nájemní a nejméně bylo družstevních bytů.

Tabulka č. 2: Bytový fond v Lanškrouně dle právního užívání bytu v roce 2011

Bytový fond dle SLDB 2011		
Byty celkem		4 340
Právní důvod užívání bytu	Ve vlastním domě	1 270
	V osobním vlastnictví	668
	Jiné bezplatné užívání bytu	143
	Nájemní byt	916
	Jiný důvod užívání bytu	29
	Družstevní byt	686
	Nezjištěno	údaj není k dispozici

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze SLDB 2011

Z výsledků SLDB 2011 vyplývá, že největší část bytů byla ve spoluvlastnictví vlastníků bytů a ve vlastnictví fyzických osob. Již méně zastoupenými vlastníky bytového fondu byla bytová družstva a město.

Tabulka č. 3: Bytový fond v Lanškrouně dle druhu vlastnictví bytu v roce 2011

Bytový fond dle SLDB 2011		
Byty celkem		4 340
Byty podle druhu vlastnictví	Fyzické osoby	1 766
	Obec	631
	Bytová družstva	293
	Spoluvlastnictví vlastníků bytů	606
	Jiná právnická osoba	35
	Kombinace vlastníků	781
	Stát	2
	Nezjištěno	226

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze SLDB 2011

Město Lanškroun disponovalo v únoru roku 2018 542 byty. K dispozici byly i 4 tzv. holobyty v ulici Polní. Jako holobyt je označovaná jedna místnost o ploše cca 18 - 20 m² se sociálním zařízením, přívodem studené vody a topením na pevná paliva. Cena nájemného činí 2 000,- Kč (čistý nájem bez služeb). Nájemníci těchto bytů se příliš nemění, nedochází zde k výraznější fluktuaci obyvatel.

Vzhledem k vysokému zájmu o byty ve vlastnictví města (a obecně o bydlení na území Lanškrouna) nedochází k situaci, že by uvolněné byty zůstávaly dlouho bez nájemníků. Informace o volných bytech jsou zveřejněny a poté je o ně losováno v prostorách městského úřadu nebo jsou tyto byty nabídnuty do dražby. Lanškroun má schválená pravidla pro nakládání s byty v majetku města, která určují postup při výběru osob, kterým bude umožněno uzavřít nájemní smlouvu na volný městský byt, způsob stanovení nájemného a zásady pro uzavírání nájemních smluv. Právo na uzavření nájemní smlouvy vzniká výhrou v losování, dražbě nebo rozhodnutím rady města v případech hodných zvláštního zřetele. Do řízení o získání práva uzavřít nájemní smlouvu na volný byt se může podle těchto pravidel přihlásit pouze osoba starší 18 let, jež je občanem České republiky nebo jiného členského státu EU či cizinec s platným povolením k pobytu v České republice. Je vyžadován trvalý pobyt v Lanškrouně minimálně 3 roky, s výjimkou případů, kdy je předložena platná pracovní smlouva s místem výkonu práce v Lanškrouně nebo v případě podnikání sídlo nebo provozovna firmy v Lanškrouně.

Další důležitou podmínkou je bezdlužnost u města a u organizací městem založených nebo zřízených a u státu. Z řízení o získání práva uzavřít nájemní smlouvu může být uchazeč vyloučen, pokud bude komisi zřejmé, že by uchazeč řádně neplnil povinnosti vyplývající z nájmu. Nájemní smlouvy se uzavírají vždy na 6 měsíců s tím, že v případě řádného plnění povinností nájemcem jsou nájmy prodlouženy o 18 měsíců. Smluvní nájemné se sjednává na základě výsledku řízení o volném bytu a může být každý rok upravováno podle inflačního koeficientu stanoveného Ministerstvem financí.

Mezi obyvatele Lanškrouna ohrožené ztrátou bydlení patří zejména skupina osob, jež pobírají sociální dávky nebo jsou zadlužení. K nim je však třeba přidat ještě další zranitelné skupiny, například samoživitelky a samoživitele, seniory, handicapované, samostatně žijící osoby či uživatele návykových látek. Řešení problémů s bydlením představuje jednu z často poptávaných zakázek klientů sociálních služeb, byť se v mnoha případech jedná o kumulované problémy týkající se také zadluženosti a různých dalších těžko řešitelných životních situací.

Oslovení aktéři dále poukazovali na přítomnost osob bez domova/bez přístřeší ve městě. Odhady počtu lidí bez domova se pohybovaly okolo 15 – 20 osob. Mezi hlavní tzv. pull faktory, tedy okolnosti, jež danou skupinu lidí do Lanškrouna přitahují, lze zařadit především přítomnost velkých podniků a tudíž relativní dostatek pracovních příležitostí, alespoň dočasných. V oblasti bydlení je jedinou sociální službou zaměřenou na tuto cílovou skupinu Nízkoprahové denní centrum pro lidi bez přístřeší provozované Oblastní charitou Ústí nad Orlicí. Tato služba nabízí klientům bez domova možnost hygieny, výměny oblečení a sociálního poradenství. Provozní doba však byla mnohými z aktérů hodnocena jako velmi nevyhovující. Klienti mohou služby denního centra využívat každý všední den (s výjimkou středy) mezi 8 – 14 hodinou. Vzhledem k tomu, že rozhovory s institucionálními aktéry probíhaly v zimním období, byla problematika možného rozšíření služeb pro lidi bez domova velmi aktuální. Pracovníci poskytovatele služby na tyto podněty argumentovali nedostatečnou personální kapacitou i nedostatkem financí. Dále byly projeveny obavy z nedostatečného zájmu ze strany samotných klientů rozšířené služby denního centra, případně nově zřízené noclehárny.

Oblastní charita Ústí nad Orlicí poskytuje v Centru sociálních služeb ještě další službu úzce související s oblastí bydlení. Jedná se o službu Šance pro rodinu – Sociální rehabilitace, pro jejíž klienty je v budově Centra k dispozici 6 bytů s dispozicí 1+kk. Cílovou skupinou jsou osoby od 18 do 64 let, jež se ocitly v krizi, rodiny s dětmi, osoby do 26 let opouštějící školská ústavní a výchovná zařízení nebo náhradní rodinnou péči a osoby s lehkým mentálním postižením. Maximální délka pobytu by měla být 1 rok, přičemž cílem služby je aktivizace klientů k dosažení samostatnosti, soběstačnosti a nezávislosti. Na začátku roku 2018 byl jeden z bytů volný. Pracovníci organizace často řeší s klienty otázky následného bydlení. Jak už bylo zmíněno, zájem o byty v Lanškrouně je velký a klienti nejsou schopni v případě městských bytů splnit požadované podmínky a u komerčních nájmu představují bariéru kauce.

Zaměstnanost

Lanškroun je městem s rozvinutým průmyslem i službami. Město v posledních letech vykazuje nízkou nezaměstnanost a vysoký potencial pro další hospodářský růst. Podle informací dostupných na webových stránkách města v Lanškrouně působí na 250 společností, evidováno je zde přes 2 000 soukromých podnikatelů a živnostníků. Lanškroun byl v roce 2017 oceněn druhým místem ve srovnání měst s nejlepším podnikatelským prostředím v Pardubickém kraji, jednalo se o výzkum Město pro byznys vyhlášený týdeníkem Ekonom. Lanškroun se umístil hned za Pardubicemi, protože má mezi místními firmami nejvíce velkých zaměstnavatelů a dlouhodobá nezaměstnanost je zde třetí nejnižší v kraji. Na Lanškrounsku byla zaznamenána nejvyšší míra ekonomické aktivity mužů v Pardubickém kraji. Je to způsobeno zaměřením zdejších ekonomických subjektů, které se orientují hlavně na možnost pracovního uplatnění mužů, v Lanškrouně se jedná především o průmysl. V regionu je delší dobu zaznamenán velký nedostatek pracovníků s technickým vzděláním, jenž se řeší najímáním agenturních zaměstnanců z jiných regionů České republiky i ze zahraničí.

Podle statistik nezaměstnanosti poskytovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí bylo v Lanškrouně v prosinci 2017 evidováno 135 dosažitelných uchazečů ve věku 15 - 64 let. Jednalo se o evidované nezaměstnané, kteří neměli žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Dosažitelní uchazeči tvořili 2,1 % z celkového počtu obyvatel města ve věku 15 - 64 let. Podrobnější statistické údaje o uchazečích o zaměstnání k účelu vypracování vstupní analýzy byly poskytnuty Úřadem práce České republiky Kontaktním pracovištěm v Lanškrouně. Dle těchto údajů bylo v lednu 2018 v Lanškrouně celkem 138 uchazečů o zaměstnání. Z celkového počtu uchazečů tvořily ženy 49,28 % a muži 50,72 %. Pouze 16,67 % uchazečů bylo v evidenci úřadu práce kontinuálně déle než 1 rok. Tuto skupinu 23 uchazečů, kteří byli v evidenci déle než rok, lze označovat jako dlouhodobě nezaměstnané. Zbývajících 115 uchazečů bylo v evidenci po dobu kratší než 1 rok. Průměrná délka evidence všech uchazečů byla více než 355 dní, u dlouhodobě nezaměstnaných pak byla průměrná délka evidence 1 545 dní.

Tabulka č. 4: Uchazeči o zaměstnání v Lanškrouně podle délky evidence (leden 2018)

	Celkem uchazečů	V evidenci nad 1 rok	V evidenci do 1 roku
Celkem	138	23	115
Muži	70	9	61
Ženy	68	14	54

Zdroj dat: ÚP ČR Kontaktní pracoviště v Lanškrouně

V celkovém počtu uchazečů o zaměstnání bylo nejvyšší zastoupení osob se středním odborným vzděláním – vyučených (42,03 %). Čtvrtinu všech uchazečů představovaly osoby, které mají základní a praktickou školu (25,36 %). Další početně významnější skupinu tvořili uchazeči s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (18,12 %). Uchazeči o zaměstnání s nižším dosaženým stupněm vzdělání – lidé s neúplným základním a základním vzděláním představovali 26,81 %. Ve skupině uchazečů, kteří byli v evidenci více než 365 dní, převažovaly osoby se základním vzděláním (47,82 %) a osoby se středním odborným vzděláním – vyučení (43,48 %). Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP koresponduje se vzdělanostní strukturou obyvatel Lanškrouna zjištěnou v rámci SLBD 2011, kde nejpočetnější skupinu představovaly osoby se středním vzděláním (střední odborné a úplné střední vzdělání) následované skupinou osob se základním vzděláním (včetně neukončeného).

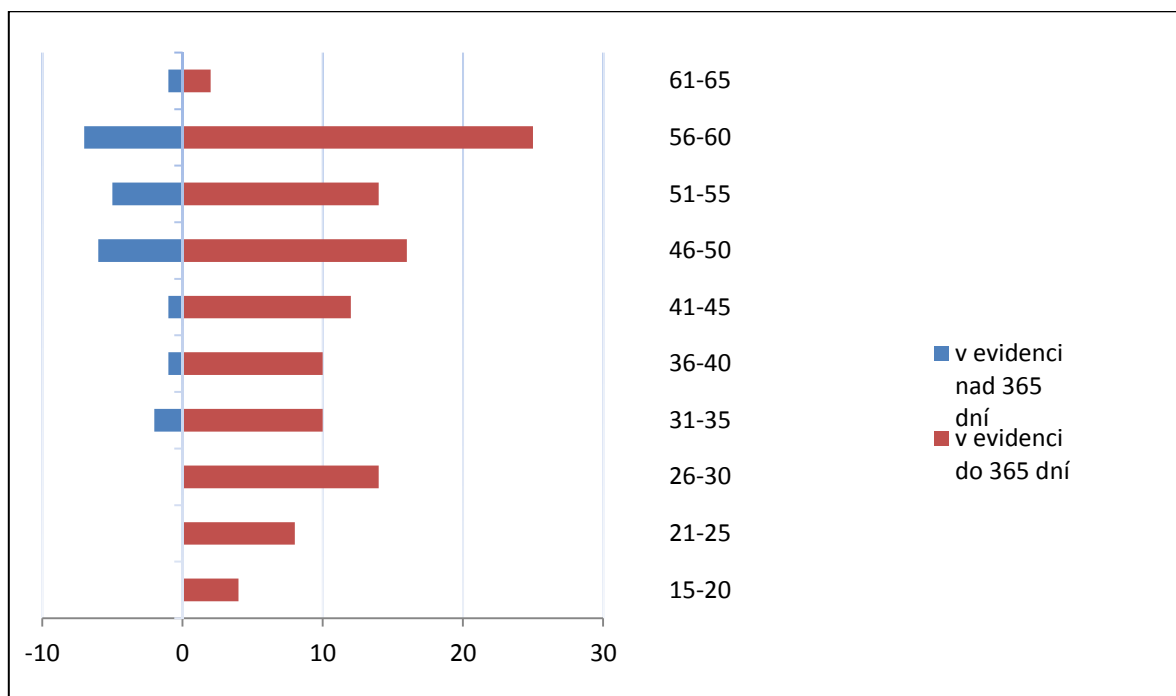
Tabulka č. 5: Uchazeči o zaměstnání v Lanškrouně podle dosaženého vzdělání (leden 2018)

	Celkem uchazečů	v %	V evidenci nad 1 rok	v %	V evidenci do 1 roku	v %
Střední odborné (vyučen)	58	42,03	10	43,48	48	41,74
Základní a praktická škola	35	25,36	11	47,83	24	20,87
Úplné střední odborné s maturitou (bez vyučení)	25	18,12	1	4,35	24	20,87
Vysokoškolské	7	5,07	0	0	7	6,09
Nižší střední odborné	5	3,62	0	0	5	4,35
Úplné střední odborné (vyučení s maturitou)	5	3,62	1	4,35	4	3,48
Neúplné základní	2	1,45	0	0	2	1,74
Úplné střední vzdělání	1	0,72	0	0	1	0,87
Celkem	138	100	23	100	115	100

Zdroj dat: ÚP ČR Kontaktní pracoviště v Lanškrouně

Průměrný věk všech uchazečů byl 44,3 let, u dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů byl průměrný věk 50,8 let a u uchazečů, kteří byli v evidenci do 1 roku, činil průměrný věk 43 let. Graf č. 1 ilustruje rozložení uchazečů podle věkových skupin. Zjednodušeně lze říci, že v mladších věkových skupinách výrazně převažovali uchazeči, kteří byli v evidenci do 1 roku. Uchazeče o zaměstnání starší 55 let je možné označit jako rizikovou skupinu z hlediska uplatnění na pracovním trhu. Tito uchazeči tvořili čtvrtinu (25,36 %) z celkového počtu nezaměstnaných evidovaných úřadem práce.

Graf č. 1: Uchazeči o zaměstnání v Lanškrouně podle věkových skupin (leden 2018)

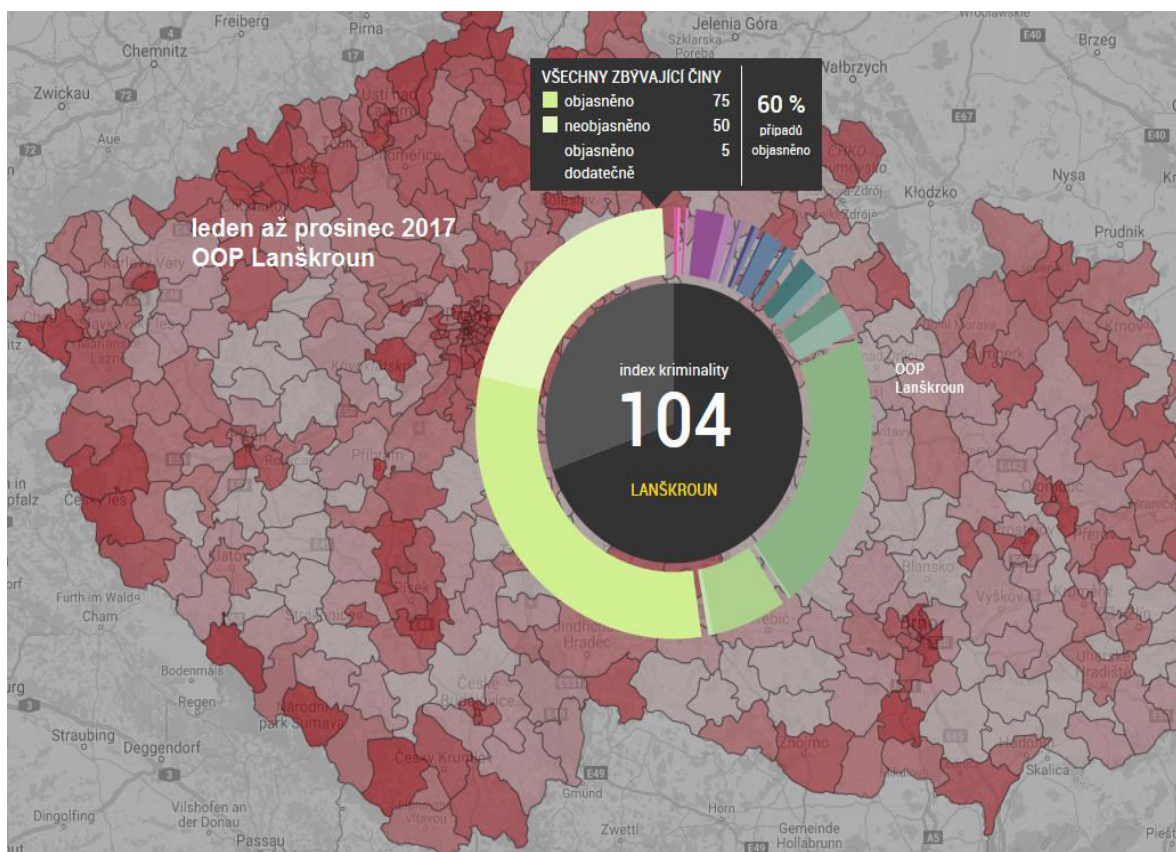
Zdroj dat: ÚP ČR Kontaktní pracoviště v Lanškrouně

Komentáře dotázaných aktérů k problematice nezaměstnanosti odpovídaly obecnému hodnocení momentální situace na Lanškrounsku: nabídka pracovních míst je dostatečná, u mnohých pozic nabídka výrazně převyšuje poptávku. V lednu 2018 činil rozdíl mezi počtem pracovních pozic nabízených úřadem práce a počtem dosažitelných uchazečů o zaměstnání v Lanškrouně 467 volných míst. Do výše popsané skupiny dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání se řadí lidé, které aktéři charakterizovali jako osoby, jež jsou z mnoha příčin prakticky nezaměstnatelné. Zejména mají častá omezení k výkonu velkého spektra zaměstnání vyplývající především ze zhoršeného zdravotního stavu, a dále nejsou z různých důvodů motivováni ke vstupu do zaměstnání, případně participují na šedé ekonomice.

Bezpečnost

Za jeden ze základních ukazatelů v této oblasti lze považovat index kriminality – počet spáchaných trestných činů za zvolené časové období na daném území, přepočtený na 10 tisíc obyvatel. V Lanškrouně za časový úsek leden až prosinec 2017 dosáhl index kriminality hodnoty 104, v porovnání s ostatními obvodními odděleními Policie ČR (dále jen OOP) zaujalo OOP Lanškroun 382. pořadí dle indexu kriminality (z celkového počtu 522 OOP).

Obrázek č. 2: Index kriminality v OOP Lanškroun za období leden až prosinec 2017

Zdroj: Mapa kriminality

V OOP Lanškroun začal od roku 2013 klesat nápad trestné činnosti (s výjimkou roku 2017, kdy došlo k mírnému nárůstu) a naopak stoupl procento objasněných trestných činů.

Tabulka č. 6: Nápad a objasněnost trestné činnosti v OOP Lanškroun v letech 2013 – 2017

Rok	Nápad TČ	Objasněno	Objasněnost v %
2013	315	150	48 %
2014	279	161	58 %
2015	211	121	57 %
2016	215	133	62 %
2017 (leden až říjen)	227	158	70 %

Zdroj: Mapa kriminality

Nejčastějším typem trestné činnosti v Lanškrouně je již delší dobu majetková kriminalita. V roce 2017 majetková kriminalita představovala okolo 70 % celkového nápadu trestné činnosti. Byl zaznamenán vyšší výskyt krádeží prostých (39). Četnější byly krádeže vloupáním (17), především šlo o vloupání do garáží, rekreačních chat, firemních prostor, ale i do bytů a rodinných domů. Dále bylo zjištěno 52 trestných činů souvisejících s výrobou, držením a distribucí drog. Zbývající část trestných činů tvořilo výtržnictví, podvody, neplnění vyživovací povinnosti, poškozování cizí věci atd.

Město Lanškroun má zpracovanou „Koncepti prevence kriminality na období 2015 – 2018“. V roce 2008 byla ustavena pracovní skupina pro prevenci kriminality, jež byla v roce 2015 transformována na komisi pro prevenci kriminality. Komise je složena ze zástupců Městské policie Lanškroun, obvodního oddělení Policie ČR Lanškroun, sociálního odboru, OSPOD, manažera prevence kriminality pro základní školy a občanské iniciativy. Pro naplnění cílů a opatření stanovených v koncepci kriminality je využíváno finanční podpory Pardubického kraje, státu a dalších možných zdrojů.

Začátkem roku 2009 byl v Lanškrouně uveden do provozu městský kamerový dohlížecí systém. Cílem tohoto preventivního opatření bylo zvýšit pocit bezpečnosti občanů ve městě a přispět ke snížení kriminality ve vybraných lokalitách města. Městská policie a obvodní oddělení Policie ČR přispívají v rámci preventivní činnosti ke snižování kriminality ve městě také prostřednictvím přednáškové činnosti. Přednášky na základních a středních školách ve městě připravují rovněž zaměstnanci Městského úřadu Lanškroun, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, zejména pak kurátor pro mládež. Přednášky jsou zaměřeny na témata, která školská zařízení nejvíce poptávají, tedy na šikanu, závislosti na návykových látkách, týrání a zneužívání dětí. V roce 2009 se město Lanškroun zapojilo do preventivního programu „Právo pro každého“. Jedním z cílů programu je systematické zvyšování právního vědomí žáků základních a středních škol.

V rámci prevence kriminality je řešena také drogová problematika s cílem předcházet a minimalizovat rizika vzniku drogové závislosti u dětí a mladých lidí nebo pomáhat mladým lidem v krizových životních situacích a na cestě ze závislosti. Od roku 2007 působí ve městě v oblasti drogové problematiky organizace LAXUS, o.s., která poskytuje služby pro uživatele drog a jejich blízké, a to nejen ve městě Lanškroun, ale i na území celého Pardubického kraje. V rámci terénního programu poskytují pracovníci organizace služby v terénu, jež spočívají ve vyhledávání uživatelů drog metodou oslovování, zajišťují výměnný program, předávají informace o užívání drog se zaměřením na snížení rizik při jejich užívání. Dále poskytují uživatelům drog asistenční služby, poradenství v oblasti zdravotní, sociální a právní, zajišťují testy na hepatitidu nebo HIV, apod. V posledních pěti letech do Lanškrouna dojíždějí dva pracovníci LAXUSU dvakrát týdně, terénní práci věnují okolo 3,5 hodiny. Ze strany organizace byla velmi kladně hodnocena spolupráce s městem (zdůrazněna byla například skutečnost, že se město výrazně podílí na spolufinancování programu). Kladné hodnocení spolupráce zaznělo i od aktérů z MěÚ.

V Lanškrouně byla 23. května 2013 přijata vyhláška o zákazu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her na území města. Předtím zde bylo ve dvanácti restauracích a hernách provozováno 106 přístrojů. Příjem města z provozování výherních hracích přístrojů činil okolo 3 milionu korun za rok. Postupně však začal sílit tlak na regulaci hazardu, který vedl k přijetí obecné závazné vyhlášky. Lanškroun tak byl jedním z prvních měst, které přistoupilo k nulové toleranci hazardu poté, co Ústavní soud rozhodl, že je třeba stejně

pohlížet na VHP (výherní hrací přístroje) i na modernější VLT (video loterijní terminály). Do té doby města mohla regulovat pouze VHP. Naopak VLT povolovalo bez ohledu na městské vyhlášky ministerstvo financí.

Sociální služby

V Lanškrouně působí několik poskytovatelů sociálních služeb, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením, respektive osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby v krizi, rodiny s dětmi nebo děti, mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy a osoby bez přístřeší. Tyto organizace realizují svou činnost jak v katastrálním území města, tak i mimo něj - jedná se zpravidla o obce ve správním obvodu města Lanškroun. Mezi nejvýznamnější poskytovatele sociálních služeb zaměřené na výše jmenované cílové skupiny, patří Oblastní charita Ústí nad Orlicí, která mimo jiné zajišťuje odborné sociální poradenství v rámci Občanské poradny, nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší, sociální rehabilitaci a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a půjčovnu kompenzačních pomůcek. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytuje na Lanškrounsku rovněž Abatab, spolek pro péči o rodinu a také Rodinné Integroční Centrum, které se zaměřuje zejména na rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra. Mezi klienty Rodinného Integročního Centra patří rodiny, jež lze označit jako ohrožené sociálním vyloučením. Jedná se hlavně o neúplné rodiny, kdy veškerou péči o děti zastávají matky bez partnerů, které často musí řešit obtíže s finančním zabezpečením i s bydlením. Podle údajů pracovnice Centra je v ORP Lanškroun sedm takovýchto rodin (pět v Lanškrouně a dvě mimo Lanškroun). Dalším poskytovatelem sociálně aktivizačních služeb je Amalthea, z.s. Sociální a adiktologické služby pro uživatele drog a jejich blízké poskytované terénní formou zajišťuje LAXUS, z.ú. Jmenované organizace mají většinou působnost v celém Pardubickém kraji, řada z nich zajišťuje v Lanškrouně své služby pouze některé dny v týdnu.

Tabulka č. 7: Stručný přehled poskytovatelů sociálních služeb s cílovou skupinou sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob

Název poskytovatele	Zařízení sociální služby	Typ sociální služby
Oblastní charita Ústí nad Orlicí	Občanská poradna – kontaktní místo Lanškroun	Odborné sociální poradenství
	Nízkoprahové denní centrum Lanškroun	Nízkoprahové denní centrum pro klienty od 18 let
	Šance pro rodinu – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Orlickoústecko	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Šance pro rodinu – Sociální rehabilitace Lanškroun	Sociální rehabilitace
Rodinné Integroční Centrum	Rodinné Integroční Centrum	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi s PAS
LAXUS	Centrum terénních programů Pardubického kraje	Terénní programy
Amalthea		Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Abatab, spolek pro péči o rodinu		Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Sociální služby jsou v Lanškrouně koordinovány v rámci komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb. V současnosti je aktuální „Plán rozvoje sociálních a souvisejících veřejných služeb města Lanškroun v období 2015 – 2018“, jedná se o druhý komunitní plán. Plánování probíhá ve dvou pracovních skupinách: 1) Senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby sociálně vyloučené a 2) Rodina, děti, riziková mládež a národnostní menšiny.

V předchozím textu již byly blíže popsány sociální služby související s problematikou bydlení a terénní služby určené uživatelům drog a jejich blízkým. Níže bude věnován prostor službě poskytované zadluženým. Cílové skupině dětí a mládeže jsou kromě sociálních služeb pro rodiny s dětmi nabízeny volnočasové aktivity. Prioritou města je také údržba dětských hřišť a sportovišť. V Lanškrouně vznikl v roce 2011 O. K. klub, otevřené zařízení pro děti a mládež, které v současné době funguje v pronajatých prostorech firmy Forea. Klub byl od počátku koncipován jako nízkoprahové zařízení otevřené pro tzv. neorganizovanou mládež. Tedy pro děti a mladé lidi od 13 do 26 let, kteří se nechtěli nebo nemohli účastnit zájmových činností nabízených místním DDM. O. K. klub v Lanškrouně dostatečným způsobem nahrazuje službu nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.

Aktéři z MěÚ zmiňovali intenzivní spolupráci s dalšími organizacemi, jejichž cílovou skupinou nejsou přímo sociálně vyloučení, ale které poskytují služby, jež mohou být osobami ohroženými sociálním vyloučením rovněž využívány. Je to například organizace Péče o duševní zdraví, z.s., která se specializuje na pomoc duševně nemocným lidem v rámci celého Pardubického kraje. Dále byla zmíněna dobrá spolupráce se Svazem tělesně postižených, jenž kromě celé řady aktivit poskytuje poradenství pro osoby se zdravotním hendikepem. Odbornou pomoc a podporu osobám se zdravotním postižením, seniorům, osobám chronicky nemocným a jejich rodinným příslušníkům poskytuje také Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.

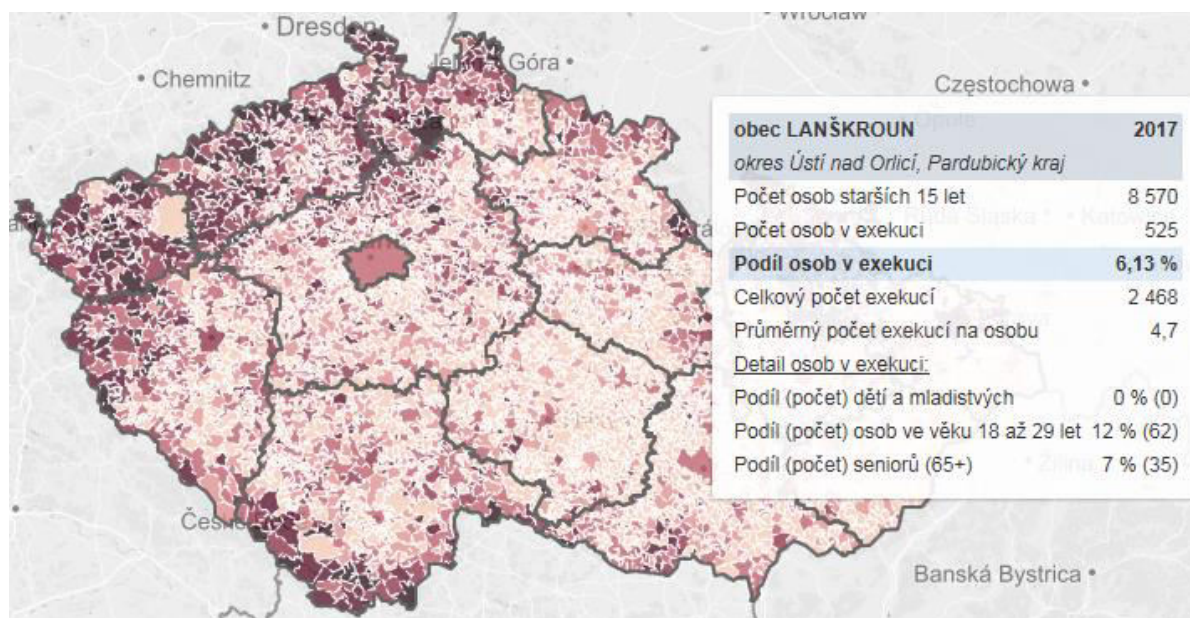
Poptávka po rozšíření služby pro klienty nízkoprahového denního centra už zazněla v pasáži zabývající se bydlením. Aktéři dále zmiňovali potřebu nastavení efektivních a pro všechny partnery funkčních komunikačních kanálů, které povedou k lepší koordinaci jednotlivých služeb navzájem, ale i poskytovatelů a samosprávy, ÚP a dalších lokálních partnerů.

Zadluženost

Zadluženost je fenomén, jenž má na vznik a prohlubování sociálního vyloučení významný vliv. Dlouhodobě neřešená zadluženost, zvláště pak po uvalení exekuce, má často za následek rozhodnutí takto postižených osob pracovat mimo legální trh práce. Dluhy a exekuce patří mezi faktory snižující motivaci při hledání legálního zaměstnání. Neformální zaměstnání a pobírání sociálních dávek je pak z pohledu sociálně vyloučených výhodnější strategií. Zadluženost zaměstnanců bývá vnímána jako komplikace i ze strany zaměstnavatelů, kteří musí srážky ze mzdy na splácení řešit. Zadluženost rovněž ovlivňuje i stabilitu bydlení. Splátka dluhu či exekuční srážka s sebou nese propad ve finančním rozpočtu domácnosti, což může zapříčinit nezaplacení nájemného. Dluhy na nájemném mohou být příčinou ztráty standardního bydlení, po níž zpravidla následuje odchod domácností do ubytoven, které jsou však většinou nevyhovující, ať již z hlediska předviditelnosti nebo technického a hygienického stavu. V Lanškrouně dosahuje průměrný dluh na nájemném (podíl dluhu na nájemném a počtu dlužníků) částky 45. 943,- Kč. Bezdlužnost vůči městu představuje jednu z podmínek, jejímž splněním je zájemci umožněno uzavřít nájemní smlouvu na volný městský byt.

Lze předpokládat, že vývoj zadluženosti v Lanškrouně v posledních letech kopíroval vývoj v celé České republice. To znamená, že zadlužení sociálně slabých se zvyšovalo a rostl také počet nařízených exekucí. Podle údajů *Mapy exekucí*² byl v roce 2017 ve městě Lanškroun podíl obyvatel v exekuci 6,13 %, což je zhruba o 3,57 % méně, než byl celorepublikový průměr, jenž činil 9,70 %. V ORP Lanškroun je nejvyšší podíl obyvatel v exekuci v obcích Cotkytle (16,40 %) a Trpík (14,29 %).

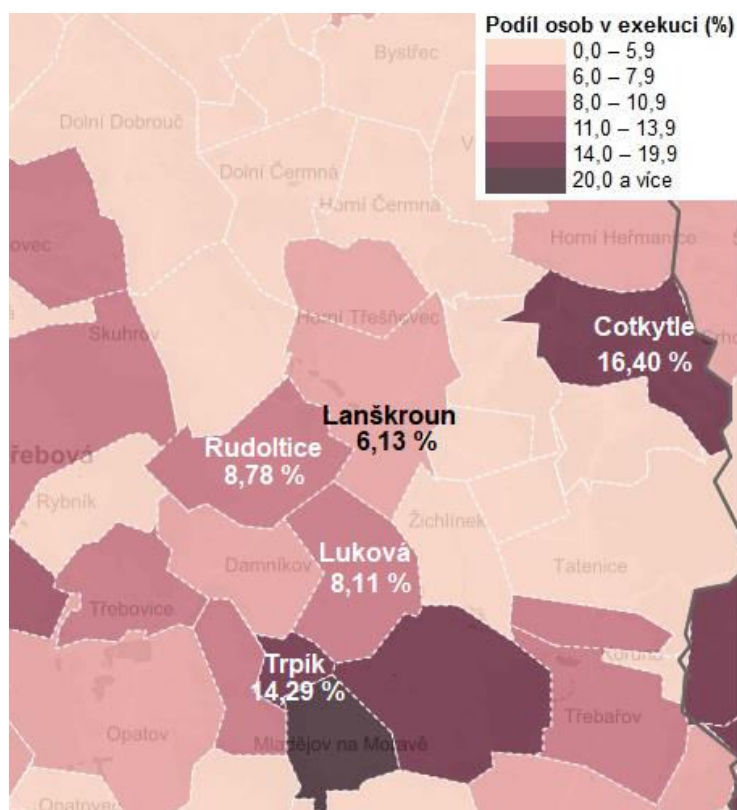
Obrázek č. 2: Počet obyvatel v exekuci v Lanškrouně (2017)

Zdroj: Mapa exekucí

² Viz www.mapaexekuci.cz

Obrázek č. 3: Podíl osob v exekuci ve vybraných obcích v ORP Lanškroun (2017)

Zdroj: Mapa exekucí

Občanská poradna Ústí nad Orlicí poskytuje pomoc a podporu se zaměřením na finanční a dluhovou problematiku (nabízí pomoc při komunikaci s věřiteli, se splátkovým kalendářem, s návrhem na platební rozkaz, s odporem proti platebnímu rozkazu, s řešením exekucí, se zastavením exekuce, s komunikací s exekutory, s oddlužením dlužníkům, obrátit se sem mohou i věřitelé). Občanská poradna je pro lanškrounské klienty otevřena každý pátek mezi 9 – 12 hodinou. V roce 2017 poskytovali pracovníci organizace poradenství v oblasti dluhů asi 220 klientům, jejichž podíl na celkovém počtu klientů tvoří zhruba jednu třetinu. V téže roce bylo v Občanské poradně sepsáno 48 návrhů na povolení oddlužení, z toho 10 návrhů se týkalo osob z ORP Lanškroun. Za rok 2017 bylo povoleno 45 návrhů, 32 návrhů (z toho 6 v Lanškrouně) bylo schváleno a stanoveny splátky).

Shrnutí

- Městský bytový fond zdaleka nedostačuje poptávce dané celkovým přetlakem zvýšeného zájmu o byty ve městě. V případě komerčních nájmu jsou pro nízkopříjmové skupiny bariérou kauce, na které KoP ÚP Lanškroun zpravidla nepřiznává dávku hmotné nouze mimořádnou okamžitou pomoc.
- Současná nízká míra nezaměstnanosti zapříčiňuje zvýšenou poptávku po motivované pracovní síle, kterou velcí zaměstnavatelé saturují prostřednictvím najímání agenturních zaměstnanců (z jiných regionů ČR nebo ze zahraničí).
- Někteří dlouhodobě evidovaní UoZ jsou označováni jako velmi těžko zaměstnatelní vzhledem ke zdravotním omezením pro výkon širokého spektra zaměstnání, nemotivovanosti a absenci pracovních návyků.
- Služba nízkoprahového denního centra pro osoby bez přístřeší neodpovídá rozsahem provozní doby a prostorových kapacit potřebám cílové skupiny (jedná se zejména o chladné období roku). Z pohledu ASZ by bylo vhodné provedení sondy ohledně využívání služby přímo mezi cílovou skupinou.
- Ze strany aktérů z řad pracovníků realizujících sociální služby byla vyslovena potřeba nastavit efektivní a pro všechny strany funkční komunikační kanály, které by vedly k lepší koordinaci jednotlivých služeb.
- V obcích Cotkytle a Luková - Květná spadajících pod správní obvod ORP Lanškroun se nacházejí objekty s vyšší koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. Podle vyjádření aktérů je situace na obou místech stabilizovaná.

Zdroje

Interaktivní mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR, 2015

Interní materiály ASZ

SLBD 2011, ČSÚ

Materiály města, stránky města, stránky NNO

Koncepce prevence kriminality Pardubického kraje na období 2017 až 202

Koncepce prevence kriminality na období 2015 – 2018

Plán rozvoje sociálních a souvisejících veřejných služeb města Lanškroun v období 2015 – 2018

www.mapaexekuci.cz

www.mapakriminality.cz

www.mapa-hazardu.cz

Checklisty k oblasti sociální služby

Sociální služby		
a) Checklist - sociální služby		
Monitoring řešení klíčového problému <i>nízká společenská efektivita sociální práce pro kvalitu života v lokalitě</i>		
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Obec zjišťuje potřeby svých obyvatel		
Pro oblast řešení potřeb osob a základního sociálního poradenství (tj. na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby) má obec vyčleněného odborného pracovníka/sociálního pracovníka (do pozn. uveďte úvazek)	ano	1,8
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s jinou obcí, která disponuje odbornými pracovníky poskytujícími základní sociální poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby)	ne	
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s poskytovatelem sociální služby, který poskytuje základní sociální poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby případně její zajištění)	ano	Občanská poradna Oblastní charity Ústí nad Orlicí

Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost v oblasti sociálně právní ochrany dětí (vyhledávání ohrožených dětí)	ano	
Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost, tj. vyhledávání jedinců či skupin ohrožených sociálním vyloučením nebo jiným negativním sociálním jevem v jejich sociálním prostředí	ano	
Depistážní činnost v terénu provádí jiný subjekt (poskytovatel sociální služby - uveďte jaký)	ano	Oblastní charita Ústí nad Orlicí, LAXUS
Obec zjišťuje potřebu sociálních služeb na svém území dalšími metodami:		
prostřednictvím dotazování občanů	ano	
na základě informací poskytovatelů sociálních služeb	ano	
„pasivní depistáží“ (např. distribuce letáků s informacemi do míst, kde se mohou nacházet osoby ohrožené - sociální služby, čekárny zdravotnických zařízení -s odkazem na místo, kde mohou požádat o pomoc)	ano	
prostřednictvím vytvořených pracovních skupin složených ze zástupců občanů, poskytovatelů sociálních služeb, dalších subjektů	ne	
jiným externím subjektem (např. výzkumné organizace, vysoká škola apod.)	ne	

Obec má k dispozici nástroje k řešení zjištěných potřeb osob		
Pracovníci obce mají k dispozici informace o tom, které služby je možné svým obyvatelům zprostředkovat	ano	
Obec má informace, které sociální služby (druhy služeb), v jaké kapacitě a pro jakou skupinu osob na jejím území působí	ano	
Obec vytváří, zveřejňuje a aktualizuje pro občany přehled služeb, které na jejím území působí (např. prostřednictvím elektronického katalogu, písemného přehledu služeb a kontaktů apod.)	ano	
Obec průběžně shromažďuje informace, které služby jsou pro řešení potřeb osob na jejich území nedostupné	ano	
Obec plánuje zajištění služeb na svém území		
Obec vytváří a pravidelně aktualizuje komunitní plán (plán sociálních služeb apod.), který vychází ze zjištěných potřeb lidí	ano	viz str. 18
Obec je zapojena do komunitního plánování (např. na úrovni mikroregionu, obce s rozšířenou působností)	ne	
Obec je zapojena do střednědobého plánování sítě sociálních služeb na úrovni kraje (např. v rámci pracovních skupin, komisí atd.)	ne	

Obec se podílí na vytvoření podmínek pro zajištění potřeb osob		
Obec se ze svého rozpočtu podílí na financování sociálních služeb na svém území	ano	
Obec má vytvořen program pro financování sociálních služeb z rozpočtu obce	ano	
Obec má pro posuzování žádostí poskytovatelů o finanční prostředky vytvořen systém kritérii	ano	
Obec podporuje sociální služby na svém území jinak (např. zvýhodněné pronájmy obecních budov, dary, investiční dotace, zajištění kofinancování projektů poskytovatelů apod.)	ano	
V případě potřeby rozvoje, vzniku služby na svém území obec aktivně vyjednává s klíčovými subjekty (poskytovateli, krajem, MPSV apod.)	ano	
Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování způsobu zajištění potřeb osob		
Pracovník obce plní roli case managera (koordinátora) při řešení potřeb osoby a monitoruje změny situace u této osoby	ano	
Obec získává průběžně informace (od osob, poskytovatelů) o tom, zda se změnila nebo vyřešila nepříznivá situace osoby	ano	
Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování efektivity poskytovaných služeb		

Obec má informace o nákladovosti poskytovaných služeb (součástí žádosti o finanční prostředky jsou rozpočty služby)	ano	
Obec má stanovená kritéria „obvyklých nákladů“ na poskytování sociálních služeb (např. na jednotku služby – lůžko, pracovníka, nebo jednotku výkonu – např. hodinu služby)	ne	
Obec má stanoveny limity ekonomické efektivity (např. max. podíl nákladů nepřímé péče ve vztahu k přímé péči)	ne	
Kladné odpovědi celkem	21	